אישים באגרות הראי"ה

מר בכר, ארטוף

מאנשי ארטוף, שאירח את הרב קוק · שנות חייו אינן ידועות לנו

2 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

מר בכר היה מאנשי המושבה ארטוף, שאירח את הרב קוק ובני ביתו בקיץ תר"פ. פרטים ביוגרפיים עליו לא מצאנו במקורות שבדקנו, ומה שידוע עליו כאן הוא מן האגרות.

הרב קוק על מר בכר

בקיץ תר"פ החליט הרב קוק לנפוש בארטוף, "אכסניתנו תהי' אצל מר בכר שם" (כרך ד', אגרת אמז). אחרי שובו לירושלים הרב קוק שולח דרישת שלום "למאהבינו מר בכר ולכל משפחתו היקרה" (כרך ד', אגרת אנ).

האגרות

כרך ד', אגרת אמז: לבנו הרצי"ה: הוחלט לנסוע לארטוף, ולהתארח אצל מר בכר.

"אכסניתנו תהי' אצל מר בכר שם"

כרך ד', אגרת אנ: למשפחתו בארטוף: דרישת שלום למר בכר ולמשפחתו.

"למאהבינו מר בכר ולכל משפחתו היקרה"

נוסח האגרות – עם ביאור

2 האגרות שבהן נזכר מר בכר, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אמז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: אור ליום (תמוז) תר"פ **נמען:** בנו, הרב צבי יהודה

הוחלט לנסוע מחר לארטוף, לבית מר בכר. לרחובות ישיב בתודה, כי הדירה קטנה, ואולי יבקר שם אחר כך.

עיקרי הדברים

- נסיעה לארטוף.
- דחיית רחובות.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה. אור ליום לחדש תמוז תר"פ[1]

בני יקירי שליט"א[2], כמדומה שאין לי כעת מה להוסיף על המכתב השלוח מתמול, אבל מפני שבא עכשו הנוסע המוכ"ז[3], הנני להוסיף דברים אחדים, להודיעך שהוסכם אצלנו בע"ה[4] לנסע מחר אי"ה[5] להרטוב, [הר-טוב (ארטוף), מושבה בשפלת יהודה] אכסניתנו תהי'[6] אצל מר בכר שם. יתן ד' לחזוק ואמוץ, ולהחליף כח לעבוה"ק[7] לימים יוצרו על"ט[8]. מרחובות אמנם בא מכתב מהועד ששכרו דירה, אבל לא מצאו כ"א[9] דירה קטנה בת שני חדרים ומטבח, ובאמת כמעט שא"א[10] לנו להסתפק בזה. ע"כ[11] חושב אני להודות להם על טוב לבם, ויחד עם זה להתנצל כי א"א[12] לנו כעת לבא שמה, ואקוה בע"ה כאשר יחנינו ד' להחליף כח, ולהנפש מעט לסור ג"כ[13] שמה בל"נ[14]. ודי' יצליחנו בכל מעבדנו למען עמו ונחלתו סלה. אביך מצפה אשרך כה"י[15]. אמא תחי'[16] אינה כעת בבית, והיא דו"ש[17], והנוסע אץ קצת, ותכתב בע"ה מהרטוב, הנ"ל[18].

1. תר"פ – השנה תר"פ (1919/1920)
2. שליט"א – שיחיה לאורך ימים טובים אמן
3. המוכ"ז – המוסר כתב זה
4. בע"ה – בעזרת השם
5. אי"ה – אם ירצה השם
6. תהי' – תהיה
7. לעבוה"ק – לעבודת הקודש
8. על"ט – עלינו לטובה
9. כ"א – כי אם
10. שא"א – שאי אפשר
11. ע"כ – על כן
12. א"א – אי אפשר
13. ג"כ – גם כן
14. בל"נ – בלי נדר
15. כה"י – כנפשו היפה
16. תחי' – תחיה
17. דו"ש – דורש שלום

18. הנ"ל - הנזכר לעיל

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אנ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ו מנחם אב תר"פ - ירושלים **נמען:** משפחתו (בארטוף)

הם הגיעו לירושלים ומצאו את ההורים בשלום. בישיבת 'תורת חיים' מצא הקפות בספרי תורה כמו בשמחת תורה, ונאם; גם 'מהשמאלים' היו שם בשמחה. לשבת בבית הכנסת נשמרו להם שלושה כרטיסי כניסה. ביידיש: 'שבת שמחה, להתראות בקרוב'.

עיקרי הדברים

- שיבה לירושלים.
- שמחה בתורת חיים.
- כרטיסים לשבת.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. יום ט"ו לחדש מנ"א[2] תר"פ[3]

יקירי לבבי ומחמדי שליט"א[4],

ב"ה באנו שלם, לעקו"ת[5], ומצאנו את הורינו שי' במצב מרוצה. בעבור ערך שתי שעות מבאי באו מתורת חיים בעגלה, שישב בה הרב בן שמעון שי' ונסענו יחד שמה. ומצאנו העולם הולך בהקפות בספרי התורה, מרקדין ומשוררים בשמחה כמו ש"ת[7], והמנגנים בכלי זמר בחצר עונים בקול, והעולם מרומם תל"י[8], כמובן הוצרכתי לנאום. והציבור ב"ה מלא צהלת פנים, והתקוה מאירה. ברוך שומר הבטחתו לישראל, אשר החל להראות לנו זיקי אורות קרני ישעו בעיר עז לנו, כה יגמור בעדנו ובעד כל ישראל לטובה. מהשמאלים ג"כ[9] היו, ועל פניהם ג"כ רשמי שמחת התורה, תורת חיינו, קצת אני מצטער על אשר לא נסעתם יחד עמי, העולם מתענין בסדר יום ש"ק[10] הבעל"ט[11] בביהכ"נ[12], [ככל הנראה שבת נחמו תר"פ, שבה עלה הנציב העליון הרברט סמואל לתורה בבית הכנסת "החורבה"] ולזכיה נחשבת מי שנשלח לו כרטיס כניסה. ובעדכם שלשת כרטיסים מוכנים. שבתא טבא, בשמחה עם ד', וזכות אבות לבנים יזכר ויראנו בקרוב בישועתו בגאולה שלמה, ויחבש שבר עמו ושבר לב כל דכאי רוח ושבורי לב ונס יגון ואנחה, וששון ושמחה ישיגו. אגוטען אפרייליכען שבת.

אום ווידערזעהן בע"ה[13] ומן פריידען, בקרוב בע"ה, שלכם

הק' אברהם יצחק ה"ק

ד"ש[14] באהבה נאמנה, למאהבינו מר בכר ולכל משפחתו היקרה שליט"א.

1. ב"ה - ברוך השם
2. מנ"א - מנחם אב
3. תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
4. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
5. לעקו"ת - לעיר קודשנו ותפארתנו

6. שי' - שיחיה
7. ש"ת - של תורה
8. תל"י - תודה לא-ל יתברך
9. ג"כ - גם כן
10. ש"ק - שבת קודש
11. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
12. בביהכ"נ - בבית הכנסת
13. בע"ה - בעזרת השם
14. ד"ש - דרישת שלום